

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Dijkversterking Noordoostpolder

30 november 2000

650-60

ISBN 90-421-0758-8
Utrecht, Commissie voor de milieueffectrapportage.

commissie voor de milieueffectrapportage

Gedeputeerde Staten van Flevoland
Postbus 55
8200 AB LELYSTAD

uw kenmerk
MPV/00.91781/C

uw brief
2 oktober 2000

ons kenmerk
650-59/Pi/ab

onderwerp
Toetsingsadvies Dijkversterking Noord-
oostpolder

doorkiesnummer
(030) 234 76 34

Utrecht,
30 november 2000

Geachte College,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Dijkversterking Noordoostpolder. Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag het (ontwerp)besluit en de evaluatiedocumenten krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

drs. L. van Rijn-Vellekoop,
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Dijkversterking Noordoostpolder

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
website www.eia.nl
e-mail mmer@eia.nl

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Dijkversterking Noordoostpolder

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieueffectrapport over Dijkversterking Noordoostpolder,

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van Flevoland door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.

Dijkversterking Noordoostpolder,

de secretaris

mr. S. Pieters

de voorzitter

drs. L. van Rijn-Vellekoop

Utrecht, 30 november 2000

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	1
2. OORDEEL OVER HET MER EN AANBEVELINGEN VOOR DE BESLUITVORMING	2
2.1 Algemeen	2
2.2 Toelichting op het oordeel, overige opmerkingen en aanbevelingen voor de besluitvorming	2

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 2 oktober 2000 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.
2. Kennisgeving in Staatscourant nr.192 d.d. 4 oktober 2000
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen
5. Nadere toelichting projectnota/MER van de initiatiefnemer

1.

INLEIDING

Rijkswaterstaat directie IJsselmeergebied (RDIJ) heeft het voornemen om de dijken van de IJsselmeerpolders te versterken. Dit project betreft de dijkversterking IJsselmeerdijken Noordoostpolder over een totale lengte van ruim 44 kilometer tussen de Riensluis bij Lemmer en de brug te Ramspol.

Bij brief van 2 oktober 2000¹ heeft het College van Gedeputeerde Staten van Flevoland de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde milieueffectrapport (MER). Het MER is op 3 oktober 2000 ter inzage gelegd².

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁴, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. In dit advies verwijst de Commissie naar een reactie wanneer deze naar haar oordeel:

- informatie bevat over een essentiële tekortkoming in het MER, waarvoor de Commissie adviseert een aanvulling op het MER op te stellen alvorens de besluitvorming doorgang kan vinden;
- informatie bevat over de inhoud van het MER die van belang is voor de besluitvorming en waarover zij een aanbeveling doet in het advies.

Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie:

- aan de richtlijnen van het MER⁵, zoals vastgesteld op 28 maart 1995;
- op eventuele onjuistheden⁶;
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER⁷.

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen en gaat zij na welke onderdelen van het MER in aanmerking komen voor een positieve vermelding. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij het besluit tot goedkeuring van het definitieve dijkversterkingplan.

Is dat naar haar mening niet het geval dan betreft het een *essentiële tekortkoming*. De Commissie zal dan adviseren tot een aanvulling. Overige tekortkomingen worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

⁴ Zie bijlage 4 voor een lijst hiervan.

⁵ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁶ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁷ Wm, artikel 7.10

worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

2. OORDEEL OVER HET MER EN AANBEVELINGEN VOOR DE BESLUITVORMING

2.1 Algemeen

De Commissie is van oordeel dat **de essentiële informatie in het MER aanwezig is.**

In de projectnota/MER is de essentiële informatie - die nodig is om het milieu een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming - aanwezig. Dit laat onverlet dat op een beperkt aantal onderdelen de Commissie inhoudelijk commentaar heeft op dit MER, zoals hierna in paragraaf 2.2 is weergegeven.

Het MER is goed leesbaar en voorzien van informatieve foto's en verhelderende illustraties.

Ten aanzien van de kostenberekeningen heeft de Commissie om een nadere toelichting gevraagd. De schriftelijke toelichting van de Initiatiefnemer is als bijlage 5 bij dit advies gevoegd.

2.2 Toelichting op het oordeel, overige opmerkingen en aanbevelingen voor de besluitvorming

MMA en Natuurontwikkelingsmogelijkheden

De mogelijkheden voor binnendijkse natuurontwikkeling worden in de richtlijnen genoemd, maar komen in het MER summier aan bod. Bij het MMA zijn de mogelijkheden voor binnendijkse natuurontwikkeling, bijvoorbeeld in relatie tot de kleiwinning, niet beschreven. Er wordt alleen aangegeven dat er kansen aanwezig zijn. In dit MER had een beschrijving gegeven dienen te worden wat die kansen precies inhouden. Tussen het technisch profiel van de dijk en de kwelsloot is een strook aanwezig, die zich op sommige plaatsen mogelijk voor natuurontwikkeling leent. Maar daarnaast zijn er ook mogelijkheden aanwezig in het gebied direct grenzend aan de ingreep, bijvoorbeeld in combinatie met ontkleïng. Natuurlijk dienen daar ook andere partners bij betrokken te worden, maar dit laat onverlet dat binnendijkse natuurontwikkeling een belangrijk onderdeel vormt van het MMA

Het MMA is niet alleen het alternatief met de minste milieueffecten, maar ook het alternatief waarin de (natuurontwikkelings)kansen het beste worden benut.

Deze tekortkoming betreft niet het ontbreken van essentiële informatie, aangezien de binnendijkse natuurontwikkelingsmogelijkheden wel kort in het MMA zijn vermeld.

Echter, om bij de besluitvorming optimaal gebruik te kunnen maken van deze informatie is een nadere beschrijving van de precieze mogelijkheden van deze binnendijkse natuurontwikkeling gewenst.

- De Commissie adviseert het Bevoegd Gezag om ten behoeve van de besluitvorming een nadere beschrijving te geven van de kansen van binnendijkse natuurontwikkeling en de mogelijkheden om dit te realiseren. De Commissie adviseert daarbij in te gaan op de natuurontwikkelingsmogelijkheden in combinatie met grondstofwinning.

De buitendijkse natuurontwikkelingsmogelijkheden zijn – als onderdeel van het MMA – goed beschreven. De Commissie acht het mogelijk dat er ook tussen de leidam en de Ramsdijk nog een mogelijkheid voor buitendijkse natuurontwikkeling aanwezig is.

- De Commissie adviseert het Bevoegd Gezag om te laten beoordelen of er ook tussen de leidam en de Ramsdijk mogelijkheden aanwezig zijn voor buitendijkse natuurontwikkeling.

Cultuurhistorische waarde basaltzuilen

De cultuurhistorische waarde van de steenzetting van basaltzuilen in het buitentalud speelt geen rol in de afweging in het MER. Wel staan in het MER illustraties van deze kenmerkende bekleding, alsmede een foto van de handmatige wijze van aanbrengen. Omdat deze aanlegmethode nu niet meer gebruikt wordt, is het niet te verwachten dat bij vervanging van de buitenbekleding deze basaltsteenzetting weer zal worden toegepast. Deze constatering rechtvaardigt een overweging bij de besluitvorming om basaltzetting, indien mogelijk, te handhaven in het buitentalud.

- De Commissie adviseert het Bevoegd Gezag om het mogelijk handhaven van de basaltzetting te betrekken bij de besluitvorming.

Toetsing dijkbekledingen

Met name uit bijlage 2 – Toetsing dijkbekledingen – blijkt dat de sterkte van grote delen van de huidige dijkbekleding onvoldoende of twijfelachtig scoort, bij de variant 'verhogen'. Bij de varianten 'voorland' en 'golfbreker' worden de windgolven geremd, waardoor de dijkaanval op het dijktalud minder wordt. In deze situatie zou mogelijk de huidige bekleding voldoende sterk kunnen zijn of in ieder geval zou er minder bekleding vervangen hoeven worden. Hierdoor zouden de kosten van deze varianten gunstiger worden.

Verder blijkt uit paragraaf 9.8 – Kosten – dat bij de variant 'verhogen' (fl.500 à fl. 2.000 per m²) geen rekening is gehouden met de kosten van de vervanging van de bekleding. Hierdoor scoort deze variant bijzonder gunstig. Dit effect wordt versterkt door de gekozen verdeling van de gewichten bij het eindoordeel:

- beleidskeuze milieu 0,3;
- beleidskeuze functies 0,2 en
- beleidskeuze kosten 0,5.

De vraag is hoe de kostenverhoudingen zouden zijn als rekening wordt gehouden met de genoemde effecten. Een nadere vergelijking van de kosten is in

bijlage 5 opgenomen. De Commissie is van mening dat met de informatie van bijlage 5 het kostenaspect voldoende is behandeld.

- De Commissie adviseert het Bevoegd Gezag om na te gaan of bij de varianten 'voorland' en 'golfbreker' de huidige bekleding gehandhaafd kan blijven en welke invloed deze informatie heeft op de weging van de varianten onderling vanwege de mogelijke verschuiving in de kosten.

Soortbescherming

Naast gebiedsbescherming – Vogel- en Habitatrichtlijngebieden en Ecologische Hoofdstructuur – is ook soortbescherming een aspect dat in MER aan bod dient te komen. In de richtlijnen voor dit MER is expliciet om de Rode-Lijstsoorten gevraagd. Er blijkt uit het MER in ieder geval één Rode-Lijstsoort⁸ – *Lepidium latifolium* (Peperkers)- in het plangebied (leidam Ramsdijk) voor te komen. De enkele beschrijving – zoals in dit MER – van het voorkomen van de soort is niet voldoende. Er dient te worden aangegeven of er gevolgen zijn voor deze soort. En zo ja, welke maatregelen getroffen gaan worden om te voorkomen dat de soort (ernstige) schade ondervindt van deze activiteit, dan wel maatregelen ter minimalisering van de mogelijke schade. In het MER wordt niet expliciet aandacht besteed aan het treffen van maatregelen ter bescherming van deze Rode-Lijstsoort.

Dit betreft niet een essentiële tekortkoming, aangezien er wel sprake is van een soorteninventarisatie en de gevolgen in meer algemene zin worden beschreven.

- De Commissie adviseert het Bevoegd Gezag – nu uit het MER blijkt dat er één Rode-Lijstsoort (*Lepidium latifolium*) in het plangebied voorkomt – om te beoordelen of en in welke mate er maatregelen getroffen moeten worden ter voorkoming van schade aan deze soort en om deze informatie bij de nadere besluitvorming te betrekken.

Monitoren

Het monitoringprogramma, zoals beschreven in het MER, is uitsluitend gericht op de veiligheidsaspecten. LNC-aspecten zouden hier ook bij betrokken dienen te worden. Ontwikkeling van de flora en fauna zal een onderdeel van de monitoring dienen te zijn. Indien gekozen wordt om bepaalde maatregelen te nemen, bijvoorbeeld ter bescherming van een Rode-Lijstsoort, is het van belang om te onderzoeken of die maatregelen ook het gewenste effect sorteren. Ook wordt aanbevolen om eventuele natuurontwikkelingszones – binnen- of buitendijks – te monitoren.

- De Commissie adviseert het Bevoegd Gezag om bij de monitoring ook aandacht te besteden aan de LNC-aspecten.

⁸ Deze soort komt voor in de lijst van bedreigde soorten (categorie 3). Deze soort wordt niet genoemd in bijlage IV, onderdeel b van de lijst van bedreigde plantensoorten van de Habitatrichtlijn (92/43/EEG).

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Dijkversterking Noordoostpolder

(bijlagen 1 t/m 5)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 2 oktober 2000 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.

	PROVINCIE FLEVOLAND	Postbus 55 8200 AB Lelystad	
		Telefoon (0320) 26 52 65 Fax (0320) 26 52 60 E-mail provincie@flevoland.nl Website www.flevoland.nl	
Commissie voor de Milieueffectrapportage Postbus 2345 3500 GH UTRECHT			
Datum 2 oktober 2000	Bijlage div.	Uw kenmerk	Ons kenmerk MPV/00.091781/C
Onderwerp Advies projectnota/MER en ontwerp Dijkversterkingsplannen Noordoostpolder			
Geachte commissie,			
Hierbij zenden wij u een aantal exemplaren van de projectnota/MER en van drie ontwerp dijkversterkingsplannen voor de IJsselmeerdijken van Noordoostpolder. De stukken zijn door Rijkswaterstaat IJsselmeergebied opgesteld en door het Waterschap Zuiderzeeland (als dijkbeheerder) aan de provincie aangeboden.			
De projectnota/MER en de ontwerpplannen zullen vanaf 4 oktober 2000 ter visie worden gelegd. Tot en met 1 november 2000 kan een ieder schriftelijk opmerkingen maken over de volledigheid en juistheid van het MER, alsmede over de inhoud van de ontwerp dijkversterkingsplannen. Op woensdag 1 november 2000 kunnen tijdens een openbare zitting ook mondeling opmerkingen worden ingebracht. Deze zitting zal alleen doorgang vinden indien zich hiervoor personen aanmelden. De tekst van de kennisgeving is ter informatie bijgevoegd.			
Wij verzoeken u, overeenkomstig artikel 7.26, eerste lid, van de Wet milieubeheer, ons uiterlijk 6 december 2000 te adviseren over de volledigheid en juistheid van het MER. De door ons vastgestelde richtlijnen, die dienen als beoordelingskader voor het MER, hebben wij u op 4 april 1995 (MPV/95.003487/B) toegestuurd.			
Wij maken u erop attent dat de projectnota/MER betrekking heeft op het gehele dijkvak tussen Lemmer en Ramspol, maar dat nog geen ontwerp dijkversterkingsplannen voorliggen voor een drietal bijzondere objecten: een coupure in de dijk bij Lemmer, het stedelijk gebied van Urk en Schokkerhaven. Voor deze bijzondere objecten zullen nog afzonderlijke plannen worden opgesteld. De projectnota/MER zal te zijner tijd opnieuw voor advies aan u worden aangeboden, als bijlage bij de betreffende plannen. Wij maken alsdan graag afspraken met u over de invulling van uw herhaalde advisering over dezelfde projectnota/MER.			
Hoogachtend, Gedeputeerde Staten van Flevoland, de griffier, de voorzitter,			
			
Inlichtingen bij H. Koning	Doorkiesnummer 265434	Verzonden d.d. - 3 OKT. 2000	Bezoekadres Visarendreef 1 Lelystad

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de terinzagelegging van het MER in Staatscourant nr. 192 d.d. 4 oktober 2000.

PROVINCIE FLEVOLAND

Afdeling Milieuplanvorming

KENNISGEVING MILIEUEFFECTRAPPORT EN ONTWERP DIJKVERSTERKINGS- PLANNEN NOORDOOSTPOLDER

Gedeputeerde Staten van Flevoland maken het volgende bekend. De dijk tussen Lemmer en Ramspol, over een lengte van ruim 4,4 km, voldoet niet overal aan de hoogte die bij de geldende veiligheidsnorm hoort. Rijkswaterstaat IJsselmeergebied heeft het voornemen dit dijktraject te versterken. Hiervoor moet een dijkversterkingsplan worden opgesteld, dat krachtens de Wet op de waterkering door Gedeputeerde Staten van Flevoland moet worden goedgekeurd.

Bij de voorbereiding van het ontwerp van het dijkverbeteringsplan heeft Rijkswaterstaat een milieueffectrapport (MER) gemaakt, waarin mogelijke dijkversterkingsvarianten zijn beschreven en vergeleken. Mede op basis van dit MER heeft Rijkswaterstaat een voorkeur voor - waar nodig - integrale verhoging van de dijk. Alleen bij het meest oostelijke deel van de Ramsdijk gaat de voorkeur uit naar een tuimeldijk. De voorgenomen dijkversterking is uitgewerkt in drie ontwerpplannen: Zuidermeerdijk-west/Ramsdijk, Zuidermeerdijk-oost en Noordermeerdijk/Westermeerdijk.

Deze drie ontwerpplannen hebben geen betrekking op drie bijzondere objecten, te weten de coupure in de dijk bij Lemmer (geheel gelegen in de provincie Friesland), het stedelijk gebied van Urk en Schokkerhaven. Voor deze drie bijzondere objecten zullen nog afzonderlijke plannen worden opgesteld.

Ter visie legging

De drie ontwerp dijkversterkingsplannen en het bijbehorende MER liggen met deze kennisgeving op werkdagen tijdens kantooruren voor een ieder ter visie van 4 oktober tot en met 1 november 2000 op de volgende plaatsen:

1. In het provinciehuis van Flevoland, Visarenddreef 1 te Lelystad.
2. In het gemeentehuis van Noordoostpolder, Harmen Visserplein 1 te Lelystad.

3. In het gemeentehuis van Urk, Singel 9 te Urk.
4. Bij Rijkswaterstaat IJsselmeergebied (Smedinghuis), Zuiderwagenplein 2 te Lelystad.
5. Bij het Waterschap Zuiderzeeland, Lindelaan 20 te Lelystad.

Gedeputeerde Staten van Flevoland hebben in maart 1995 richtlijnen vastgesteld, waarin is aangegeven wat in het MER aan de orde moet komen. Deze richtlijnen dienen als beoordelingskader. De vastgestelde richtlijnen zijn ter Informatie bij het MER gevoegd. Indien u de stukken buiten kantooruren wilt inzien, kunt u telefonisch een afspraak maken.

Inspraak

Een ieder heeft gelegenheid opmerkingen te maken over de volledigheid en juistheid van het MER en over de inhoud van de drie ontwerp dijkversterkingsplannen. Deze opmerkingen moeten uiterlijk 1 november 2000 worden toegezonden aan Gedeputeerde Staten van Flevoland, Postbus 55, 8200 AB Lelystad.

Opmerkingen kunnen ook mondeling worden ingebracht tijdens de hoorzitting die op woensdag 1 november 2000 om 16.00 uur zal worden gehouden in het provinciehuis.

Deze hoorzitting zal alleen doorgang vinden indien zich uiterlijk maandag 30 oktober 2000 om 17.00 uur personen telefonisch hebben aangemeld die gebruik wensen te maken van deze mogelijkheid. U kunt hiervoor contact opnemen met de afdeling Milieuplanvorming van de provincie Flevoland, telefoon 0320 - 265422.

Voor het opvragen van een exemplaar van het MER kunt u contact opnemen met het Bouwbureau Dijkversterkingen van Rijkswaterstaat (tel. 0320 - 297063).

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat, Directie IJsselmeergebied

Bevoegde instanties: Gedeputeerde Staten van Flevoland (coördinerend), Rijkswaterstaat directie IJsselmeergebied, Burgemeester en Wethouders van de gemeente Noordoostpolder

Besluit: besluitvorming over dijkverbeteringsplan op grond van de artt. 6 tot en met 8 van de Wet op de waterkering (Ww)

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: 12.2

Activiteit: het voornemen betreft de versterking van de IJsselmeerdijk van de Noordoostpolder

Procedurale gegevens:

kennisgeving startnotitie: 23 november 1994

richtlijnenadvies uitgebracht: 8 februari 1995

richtlijnen vastgesteld: 28 maart 1995

kennisgeving MER: 3 oktober 2000

toetsingsadvies uitgebracht: 30 november 2000

Bijzonderheden: geen.

Samenstelling van de werkgroep:

mw. ir. Y.C. Feddes

dhr. ir. G.J. Flórián

dhr. ing. E.M. Mastenbroek (voorzitter, richtlijnen)

dhr. drs. R.G. Mes

mw. drs. L. van Rijn-Vellekoop (voorzitter, toetsing)

Secretaris van de werkgroep:

ing. P.H.M. Raeven (richtlijnen), mr. S. Pieters (toetsing).

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20001026	Stichting Flevo-landschap	Lelystad	20001113
2.	20001031	Gemeente Noordoostpolder	Emmeloord	20001113
3.	20001102	Rijksdienst voor Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB)	Amersfoort	20001113

BIJLAGE 5

Nadere toelichting op de projectnota/MER van de initiatiefnemer d.d. 13 november 2000

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat

Directie IJsselmeergebied

Aan
Commissie M.E.R.
T.a.v. de heer Pieters
Postbus 2345
3500 GH. UTRECHT

Commissie voor de milieu-effectrapportage	
aan:	14 NOV. 2000
650-51	
P: ab	

Contactpersoon
ing. H.J. Regeling
Datum
13 november 2000
Oms kenmerk
DV 9667
Onderwerp
Nadere toelichting projectnota/MER Noordoostpolder

Doorkiesnummer
0320-297633
Bijlage(n)
"
Uw kenmerk
"

Geachte heer Pieters,

U heeft telefonisch gevraagd om een nadere toelichting op het onderdeel 'kosten' in de projectnota/MER Dijkversterking IJsselmeerdijken Noordoostpolder en de manier waarop de kosten een rol spelen in de vergelijking van alternatieven. De vraag is in hoeverre een eventueel noodzakelijke verbetering van de steenbekledingen van invloed is op de keuze van een dijkversterkingsalternatief.

Ten behoeve van de vergelijking van dijkversterkingsalternatieven, op basis van de criteria die in de nota zijn behandeld, is in de projectnota/MER een voorlopige schatting gegeven van de kosten voor een eenvoudige dijkverhoging en van de verhoudingen tussen deze kosten en de kosten van andere oplossingen. Zoals u heeft kunnen vaststellen, zijn deze verhoudingen gebruikt als scores voor het criterium 'kosten' bij de vergelijking van de alternatieven.

In de schatting van de kosten voor dijkversterking, zowel voor de basisoplossing van dijkverhoging als de andere oplossingen, is geen rekening gehouden met eventueel noodzakelijke kosten voor de dijkbekledingen.

Bij de afronding van de projectnota/MER was nog onvoldoende duidelijk of, waar en in welke omvang dijkbekledingen verbeterd of vervangen zouden moeten worden en evenmin of bepaalde vormen van dijkversterking daar invloed op zouden hebben. Wel was inmiddels uit kostenramingen die voor de voorontwerprapporten werden gemaakt, gebleken dat alternatieven met golfbrekers of voorlandconstructies, eventueel gecombineerd met recreatievoorzieningen of natuurontwikkeling, de dijkversterkingen een aantal malen duurder zouden maken dan een eenvoudige dijkverhoging. De verschillen zijn zelfs groter dan aangegeven wordt met de verhoudingsgetallen die als scores in de vergelijkingstabellen zijn opgenomen. Deze overweging is ook vermeld in de paragraaf 'voorkeursoplossing', in de tweede alinea van bladzijde 156 van de projectnota/MER Dijkversterking IJsselmeerdijken Noordoostpolder.

Bouw bureau Dijkversterkingen
Postadres: Postbus 600, 8200 AP Lelystad
Bezoekadres: Zuiderwagenvlein 2 ("Smedinghuis")

Telefoon 0320 29 91 11
Telefax 0320 29 87 98

Bereikbaar vanaf NS-station treinstations buslijnen 3, 4, 7, 13, 14, 17, 143, 154 (halte Noorderwagenvlein)

DV 9667

Vanwege dit zeer grote verschil in kosten is in de projectnota/MER aangenomen dat het aspect "dijkbekledingen" niet bepalend zou zijn bij de afweging van alternatieven.

Op het moment dat de Projectnota/MER in de afrondingsfase was, is - mede in het kader van het project landelijke inventarisatie steenzettingen - een volledige toetsing van de bestaande bekleding op de dijken van de Noordoostpolder uitgevoerd. Deze toetsing is uitgevoerd overeenkomstig de Leidraad Toetsen op Veiligheid, gebruik makend van de meest recente kennis en inzichten.

Deze toetsing is zeer onlangs, dat wil zeggen na de afronding van de projectnota/MER, voltooid.

Op basis van de toetsing is vastgesteld dat het overgrote deel van de bestaande steenbekledingen op de Noordoostpolderdijken gehandhaafd kan worden. Uitzondering hierop vormen enkele bekledingsvakken met klinkers en geschakelde betonblokken. Bij de afkeuring van deze twee bekledingstypen heeft naast het aspect van te geringe sterkte ook het beheerdersoordeel een rol gespeeld.

Het toetsresultaat is een bevestiging van de eerder genoemde aanname. Rijkswaterstaat is dan ook van mening dat de nog noodzakelijke verbeteringen aan de dijkbekledingen en de daaraan verbonden kosten geen reden zijn om de gemaakte keuze voor dijkverhoging als voorkeursoplossing nog te nuanceren.

Bij de keuze van het meest milieuvriendelijke alternatief is geen rekening gehouden met kosten. Uit de projectnota/MER blijkt dan ook dat in sommige gevallen andere oplossingen dan dijkverhoging als meest milieuvriendelijk alternatief naar voren komen. Mede omdat de basisoplossing, dijkverhoging, zeker niet als milieu-onvriendelijk gekwalificeerd mag worden, wegen de pluspunten van het meest milieuvriendelijke alternatief in de ogen van Rijkswaterstaat niet op tegen de veel hogere kosten.

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN VERKEER EN WATERSTAAT,
namens deze,
de hoofdingenieur-directeur,
namens deze,
het hoofd van het Bouwbureau Dijkversterkingen.

ir. P.A. van Rijen